

Implementatieregeling Europese crowdfundingdienstverleners voor bedrijven

Regeling van de Minister van Financiën van 2021-0000000000, directie Financiële Markten, tot wijziging van de Vrijstellingsregeling Wft en de Regeling bekostiging financieel toezicht eenmalige handelingen in verband met de implementatie en uitvoering van Richtlijn (EU) 2020/1504 van het Europees Parlement en de Raad van 7 oktober 2020 tot wijziging van Richtlijn 2014/65/EU betreffende markten voor financiële instrumenten (PbEU 2020, L 347) en Verordening (EU) 2020/1503 van het Europees Parlement en de Raad van 7 oktober 2020 betreffende Europese crowdfundingdienstverleners voor bedrijven en tot wijziging van Verordening (EU) 2017/1129 en Richtlijn (EU) 2019/1937 (PbEU 2020, L 347) (Implementatieregeling Europese crowdfundingdienstverleners voor bedrijven)

DE MINISTER VAN FINANCIËN,

Gelet op Richtlijn (EU) 2020/1504 van het Europees Parlement en de Raad van 7 oktober 2020 tot wijziging van Richtlijn 2014/65/EU betreffende markten voor financiële instrumenten (PbEU 2020, L 347) en Verordening (EU) 2020/1503 van het Europees Parlement en de Raad van 7 oktober 2020 betreffende Europese crowdfundingdienstverleners voor bedrijven en tot wijziging van Verordening (EU) 2017/1129 en Richtlijn (EU) 2019/1937 (PbEU 2020, L 347), alsmede de artikelen 2:104, eerste lid, 3:5, derde lid, 4:3, derde lid en 4:7, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht en artikel 14, tweede lid, van de Wet bekostiging financieel toezicht 2019;

BESLUIT:

ARTIKEL 1

De **Vrijstellingregeling Wft** wordt als volgt gewijzigd:

A

Aan artikel 1 wordt onder vervanging van de punt door een puntkomma een onderdeel toegevoegd, luidende:

d. verordening Europese crowdfundingdienstverleners: Verordening (EU) 2020/1503 van het Europees Parlement en de Raad van 7 oktober 2020 betreffende Europese crowdfundingdienstverleners voor bedrijven en tot wijziging van Verordening (EU) 2017/1129 en Richtlijn (EU) 2019/1937 (PbEU 2020, L 347).

B

Na artikel 11 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 12

1. Van artikel 2:96, eerste lid, van de wet zijn vrijgesteld crowdfundingdienstverleners als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel e, van de verordening Europese crowdfundingdienstverleners die in de uitoefening van beroep of bedrijf orders van cliënten met betrekking tot financiële instrumenten ontvangen en doorgeven in combinatie met het plaatsen van financiële instrumenten bij de aanbidding ervan als bedoeld in de prospectusverordening zonder plaatsingsgarantie.

2. De vrijstelling, bedoeld in het eerste lid, is slechts van toepassing indien de tegenwaarde van een crowdfundingaanbod als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel f, van de verordening Europese crowdfundingdienstverleners ten behoeve waarvan de crowdfundingdienstverlener een crowdfundingdienst als bedoeld in artikel 2, eerste lid,

onderdeel a, van de verordening Europese crowdfundingdienstverleners verleent de in artikel 1, tweede lid, onderdeel c, van die verordening bedoelde grenswaarde niet overschrijdt.

C

Artikel 24b komt te luiden:

Artikel 24b

Van artikel 3:5, eerste lid, van de wet zijn vrijgesteld projecteigenaren als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel h, van de verordening Europese crowdfundingdienstverleners die opvorderbare gelden aantrekken of ter beschikking verkrijgen door middel van een lening als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel b, van de verordening Europese crowdfundingdienstverleners, alsmede personen die als gevolg van een zodanige aantrekking of verkrijging opvorderbare gelden ter beschikking hebben, mits:

- a. het aantrekken of ter beschikking verkrijgen van de opvorderbare gelden geschiedt door tussenkomst van een crowdfundingdienstverlener als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel e, van de verordening Europese crowdfundingdienstverleners die over een vergunning als bedoeld in artikel 12, eerste lid, van die verordening beschikt;
- b. het aantrekken of ter beschikking verkrijgen van de opvorderbare gelden geschiedt ten behoeve van een crowdfundingproject als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel l, van de verordening Europese crowdfundingdienstverleners; en
- c. het totale bedrag aan opvorderbare gelden dat middels een crowdfundingaanbod als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel f, van de verordening Europese crowdfundingdienstverleners dat door de projecteigenaar wordt aangetrokken of ter beschikking wordt gekregen de in artikel 1, tweede lid, onderdeel c, van die verordening bedoelde grenswaarde niet overschrijdt.

D

Aan artikel 33 wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. Van artikel 4:3, eerste lid, van de wet zijn vrijgesteld crowdfundingdienstverleners als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel e, van de verordening Europese crowdfundingdienstverleners die faciliteren bij het verstrekken van leningen als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel a, onder ii, van die verordening, indien de tegenwaarde van een crowdfundingaanbod als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel f, van de verordening Europese crowdfundingdienstverleners ten behoeve waarvan de crowdfundingdienstverlener een crowdfundingdienst als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel a, van de verordening Europese crowdfundingdienstverleners verleent de in artikel 1, tweede lid, onderdeel c, van die verordening bedoelde grenswaarde niet overschrijdt.

E

Na artikel 51 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 51a

1. Van het ingevolge het Deel Gedragstoezicht financiële ondernemingen van de wet bepaalde zijn vrijgesteld crowdfundingdienstverleners als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel e, van de verordening Europese crowdfundingdienstverleners die in de uitoefening van beroep of bedrijf orders van cliënten met betrekking tot financiële instrumenten ontvangen en doorgeven in combinatie met het plaatsen van financiële instrumenten bij aanbieding ervan als bedoeld in de prospectusverordening zonder plaatsingsgarantie.

2. De vrijstelling, bedoeld in het eerste lid, is slechts van toepassing indien de tegenwaarde van een crowdfundingaanbod als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel f, van de verordening Europese crowdfundingdienstverleners ten behoeve waarvan de crowdfundingdienstverlener een crowdfundingdienst als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel a, van de verordening Europese crowdfundingdienstverleners verleent de in artikel 1, tweede lid, onderdeel c, van die verordening bedoelde grenswaarde niet overschrijdt.

ARTIKEL II

Artikel 4, eerste lid, van de **Regeling bekostiging financieel toezicht eenmalige handelingen** wordt als volgt gewijzigd:

1. Na onderdeel EU.A1.06 wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

EU.A1.07	De behandeling van een aanvraag tot verlening van een vergunning als bedoeld in artikel 12, eerste lid, van verordening (EU) 2020/1503 (crowdfundingdienstverleners voor bedrijven)	€ 200 per uur dat de AFM werkzaamheden verricht met een maximum van € 75.000
----------	---	--

2. Na onderdeel EU.A2.06 wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

EU.A2.07	De behandeling van een aanvraag van een wijziging van een vergunning als bedoeld in artikel 12, eerste lid, van verordening (EU) 2020/1503 (crowdfundingdienstverleners voor bedrijven)	€ 200 per uur dat de AFM werkzaamheden verricht met een maximum van € 75.000
----------	---	--

3. Na onderdeel EU.A7.04 worden twee onderdelen ingevoegd, luidende:

EU.A7.05	Van de betrouwbaarheid van een lid van een leidinggevend orgaan of directie als bedoeld in artikel 12, tweede lid, onderdeel I, van verordening (EU) nr. 2020/1503 (crowdfundingdienstverleners voor bedrijven)	€ 700
EU.A7.06	Van de kennis, vaardigheden en ervaring van een lid van een leidinggevend orgaan of directie als bedoeld in artikel 12, tweede lid, onderdeel I, van verordening (EU) nr. 2020/1503 (crowdfundingdienstverleners voor bedrijven)	€ 2700
EU.A7.07	Van de kennis, vaardigheden en ervaring van een lid van een leidinggevend orgaan of directie als bedoeld in artikel 12, tweede lid, onderdeel I, van verordening (EU) nr. 2020/1503 (crowdfundingdienstverleners voor bedrijven) indien de crowdfundingdienstverlener reeds voorafgaand aan de inwerkingtreding van verordening (EU) nr. 2020/1503 gemachtigd was crowdfundingdiensten aan te bieden in Nederland	€ 1500

4. Na onderdeel EU.A8.04 worden twee onderdelen ingevoegd, luidende:

EU.A8.05	Van de betrouwbaarheid van een lid van een leidinggevend orgaan of directie als bedoeld in artikel 12, tweede lid, onderdeel I, van verordening (EU) nr. 2020/1503 (crowdfundingdienstverleners voor bedrijven)	€ 700
----------	---	-------

EU.A8.06	Van de kennis, vaardigheden en ervaring van een lid van een leidinggevend orgaan of directie als bedoeld in artikel 12, tweede lid, onderdeel I, van verordening (EU) nr. 2020/1503 (crowdfundingdienstverleners voor bedrijven)	€ 2700
----------	--	--------

ARTIKEL III

1. Van artikel 3:5, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht zijn tot en met 10 november 2022 vrijgesteld personen die opvorderbare gelden aantrekken of ter beschikking verkrijgen door middel van een publiekslening als bedoeld in artikel 2a, tweede lid, van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft, alsmede personen die als gevolg van een zodanige aantrekking of verkrijging opvorderbare gelden ter beschikking hebben, mits:

- a. zij van het aantrekken of ter beschikking verkrijgen van de opvorderbare gelden niet hun bedrijf maken;
- b. het aantrekken of ter beschikking verkrijgen van de opvorderbare gelden niet geschiedt met het oogmerk om kredieten te verlenen;
- c. het aantrekken of ter beschikking verkrijgen van de opvorderbare gelden geschiedt door tussenkomst van een persoon die over een ontheffing beschikt als bedoeld in artikel 4:3, vierde lid, van de Wet op het financieel toezicht; en
- d. het totale bedrag aan opvorderbare gelden dat per publiekslening door de persoon, bedoeld in de aanhef, over een periode van 12 maanden wordt aangetrokken of ter beschikking wordt verkregen ten hoogste € 2,5 miljoen bedraagt.

2. Onderdeel c van het eerste lid is niet van toepassing, indien een persoon als bedoeld in de aanhef van het eerste lid, zelf beschikt over een ontheffing als bedoeld in artikel 4:3, vierde lid, van de Wet op het financieel toezicht.

3. Indien de Europese Commissie op grond van artikel 48, derde lid, van Verordening (EU) 2020/1503 van het Europees Parlement en de Raad van 7 oktober 2020 betreffende Europese crowdfundingdienstverleners voor bedrijven en tot wijziging van Verordening (EU) 2017/1129 en Richtlijn (EU) 2019/1937 (PbEU 2020, L 347) gedelegeerde handelingen heeft vastgesteld teneinde de in artikel 48, eerste lid, van die verordening bedoelde overgangsperiode met twaalf maanden te verlengen, blijft de vrijstelling, bedoeld in het eerste lid, van toepassing tot en met 10 november 2023.

ARTIKEL IV

Deze regeling treedt in werking met ingang van 10 november 2021.

ARTIKEL V

Deze regeling wordt aangehaald als: Implementatieregeling Europese crowdfundingdienstverleners voor bedrijven.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

DE MINISTER VAN FINANCIËN,

TOELICHTING

Algemeen

§1. Achtergrond

Deze regeling strekt tot implementatie van de richtlijn betreffende Europese crowdfundingdienstverleners (hierna: de richtlijn) die de richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014¹ wijzigt en tot uitvoering van enkele aspecten van de verordening betreffende Europese crowdfundingdienstverleners (hierna: de verordening).² De richtlijn en verordening maken deel uit van het pakket aan maatregelen ter versterking van de kapitaalmarktunie uit 2018³ dat volgde op het initiële actieplan voor de kapitaalmarktunie uit 2015.⁴ Met de richtlijn en verordening wordt een geharmoniseerd Europees regelgevend kader voor het verlenen van crowdfundingdiensten geïntroduceerd.

Crowdfunding is een vorm van financiering waarbij een geldvrager middels een bemiddelend (elektronisch) platform – het crowdfundingplatform – financiering verkrijgt van een groep geldgevers (de *crowd*). Deze manier van financiering kenmerkt zich door laagdrempeligheid; het stelt ondernemingen in staat op relatief eenvoudige wijze een grote groep aan potentiële (kleine) investeerders te bereiken en vormt voor investeerders een mogelijkheid om kleine investeringen te doen in diverse ondernemingen. Crowdfunding is in toenemende mate een bron van financiering voor startups en jonge ondernemingen. In een dergelijk stadium is het voor ondernemingen vaak moeilijk om via traditionele geldverstrekkers aan financiering te komen. Crowdfunding is dan ook een waardevolle toevoeging aan het instrumentarium voor de financiering van vooral het midden- en kleinbedrijf.

De omvang van crowdfunding is momenteel nog relatief beperkt, maar groeit gestaag. Zo nam de omvang van crowdfunding in Nederland toe van €14 miljoen in 2012 tot €417 miljoen in 2020.⁵ In Europees verband is een zelfde trend waar te nemen. Uit het *impact assessment* dat het voorstel van de Commissie vergezelde, blijkt dat de omvang in de Europese Unie (zonder het Verenigd Koninkrijk) in 2013 €326 miljoen bedroeg en in 2016 was toegenomen tot €2 mld.⁶ De relatief kleine, maar gestaag groeiende omvang van crowdfunding maakte dat het Nederlandse beleid was geënt op het principe van verantwoorde groei: wet- en regelgeving mogen geen onnodige belemmering vormen voor de ontwikkeling van crowdfunding, terwijl anderzijds de belangen van geldvragers en geldgevers voldoende beschermd moeten worden. Dit uitgangspunt heeft de afgelopen jaren geleid tot enkele aanpassingen in het regelgevend kader voor crowdfunding, om enerzijds de professionalisering van de markt te ondersteunen en anderzijds onnodige belemmeringen weg te nemen. Zie bijvoorbeeld de maatregelen die met het Wijzigingsbesluit financiële markten 2016 zijn ingevoerd.⁷ Ook de Commissie had dit uitgangspunt voor ogen in het eerder genoemde Actieplan voor de kapitaalmarktunie uit 2015. Inmiddels zijn de omvang en de groeitrend van crowdfunding zodanig dat een uitgebreider regelgevend kader gepast is. Daar komt bij dat het momenteel lastig is om grensoverschrijdend crowdfundingdiensten aan te bieden, vanwege het gebrek aan uniforme Europese regels. Dit maakt het complex om grensoverschrijdend te opereren en

¹ Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende markten voor financiële instrumenten en tot wijziging van Richtlijn 2002/92/EG en Richtlijn 2011/61/EU (PbEU 2014, L 173).

² Richtlijn (EU) 2020/1504 van het Europees Parlement en de Raad van 7 oktober 2020 tot wijziging van Richtlijn 2014/65/EU betreffende markten voor financiële instrumenten (PbEU 2020, L 347) en verordening (EU) 2020/1503 van het Europees Parlement en de Raad van 7 oktober 2020 betreffende Europese crowdfundingdienstverleners voor bedrijven en tot wijziging van Verordening (EU) 2017/1129 en Richtlijn (EU) 2019/1937 (PbEU 2020, L 347).

³ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, De Europese Raad, De Raad, Het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de regio's: Volttooiing van de kapitaalmarktunie tegen 2019 - Tijd om snel resultaten te boeken (COM(2018) 114 final).

⁴ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, De Europese Raad, De Raad, Het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de regio's: Actieplan voor de opbouw van een kapitaalmarktunie (COM(2015) 0468 final).

⁵ Cijfers via <<https://www.crowdfundingcijfers.nl>>.

⁶ Impact assessment accompanying the document Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on European Crowdfunding Service Providers (ECSP) for Business and Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council amending Directive 2014/65/EU on markets in financial instruments (SWD(2018) 56 final).

⁷ Stb. 2016, nr. 98.

zodoende een groter publiek te bereiken. De richtlijn en verordening bieden een oplossing voor dit probleem door een uniform Europees regelgevend kader voor het verlenen van crowdfundingdiensten te introduceren. De richtlijn en verordening dragen zodoende bij aan de doelstelling van de kapitaalmarktunie om financieringsopties voor bedrijven te verbeteren en grensoverschrijdende financiering te stimuleren.

§2. Inhoud richtlijn en verordening

De verordening vormt het hoofdbestanddeel van het regelgevend kader voor het verlenen van crowdfundingdiensten wat betreft bedrijfsfinanciering. Centraal staat de zogenoemde crowdfundingdienstverlener. Deze partij matcht belangstelling voor bedrijfsfinancierings tussen beleggers (de geldgevers; de *crowd*) en projecteigenaren (geldvragers; bedrijven die financiering zoeken) door het gebruik van een crowdfundingplatform. De financiering kan de vorm aannemen van een onderhandse lening of van een effect zoals omschreven in de richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014; kort gezegd gaat het om een aandeel of obligatie. Andere vormen van crowdfunding vallen buiten de reikwijdte van de richtlijn en verordening. Dan gaat het om crowdfunding waarbij zowel geldvrager als geldgever consument zijn (ook wel bekend als *peer-to-peer-lending*), donatiecrowdfunding en crowdfunding waarbij deelnemers geld bijgedragen voor het ontwikkelen van een product (*reward-based* crowdfunding).

Voor het verlenen van crowdfundingdiensten is een vergunning op grond van artikel 12 van de verordening vereist. Een vergunning wordt verleend door de nationale bevoegde autoriteit die ook doorlopend toezicht houdt op de crowdfundingdienstverlener. Voor Nederland zal daar de Autoriteit Financiële Markten (AFM) voor worden aangewezen. De verordening stelt onder meer eisen omtrent een doeltreffende en prudente bedrijfsvoering, zorgvuldige dienstverlening, behandeling van klachten, mitigeren van belangenconflicten, prudentiële waarborgen, informatievoorziening aan cliënten en beleggersbescherming in de vorm van onder andere een kennis- en ervaringstoets en een bedenktijd. Verder voorziet de verordening in de mogelijkheid voor crowdfundingdienstverleners om via een zogenoemd prikbord secundaire handel mogelijk te maken in leningdelen of effecten die in eerste instantie via het door de crowdfundingdienstverlener geëxploiteerde of beheerde crowdfundingplatform zijn aangeboden.

De verordening wijzigt verder prospectusverordening⁸ en de klokkenluidersrichtlijn.⁹ De wijziging van de prospectusverordening zorgt ervoor dat een aanbod van effecten dat onder de reikwijdte van de verordening valt, uitgezonderd wordt van de reikwijdte van de prospectusverordening. Daar de verordening voorziet in eigen regels omtrent het aanbieden van effecten in het kader van crowdfunding, is het niet nodig een dergelijk aanbod van effecten ook te reguleren via de prospectusverordening. Met de wijziging van de klokkenluidersrichtlijn wordt de verordening aan de bijlage van voornoemde richtlijn toegevoegd, waarmee de verordening onder de reikwijdte van de klokkenluidersrichtlijn zal vallen. Hiermee zullen de uit voornoemde richtlijn voortvloeiende minimumnormen voor de bescherming van klokkenluiders eveneens geleden voor personen die een inbreuk op de verordening melden.

De richtlijn wijzigt de richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014, waardoor crowdfundingdienstverleners uit worden gezonderd van de reikwijdte van die richtlijn. Deze uitzondering is nodig om te voorkomen dat crowdfundingdienstverleners naast een vergunning uit hoofde van de verordening ook nog steeds een vergunning uit hoofde van de richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014 nodig zouden hebben. Crowdfundingdiensten zijn, voor zover de financiering is vormgegeven als effect, in de

⁸ Verordening (EU) 2017/1129 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2017 betreffende het prospectus dat moet worden gepubliceerd wanneer effecten aan het publiek worden aangeboden of tot de handel op een gereglementeerde markt worden toegelaten en tot intrekking van Richtlijn 2003/71/EG (PbEU 2017, L 168).

⁹ Richtlijn (EU) 2019/1937 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2019 inzake de bescherming van personen die inbreuken op het Unierecht melden (PbEU 2019, L 305).

verordening gedefinieerd als het verlenen van de beleggingsdiensten “het ontvangen en doorgeven van orders met betrekking tot een of meer financiële instrumenten” en “het plaatsen van financiële instrumenten zonder plaatsingsgarantie”. Met andere woorden: met het verlenen van crowdfundingdiensten ten aanzien van effecten verleent de crowdfundingdienstverlener automatisch ook beleggingsdiensten. Op grond van de richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014 is het niet toegestaan zonder vergunning beleggingsdiensten te verlenen. Indien crowdfundingdienstverleners niet van de reikwijdte van de richtlijn markten voor financiële instrumenten zouden zijn uitgezonderd, zouden zij, ongeacht het beschikken over een vergunning uit hoofde van de verordening, geen crowdfundingdiensten ten aanzien van effecten kunnen verlenen zonder ook over een vergunning uit hoofde van de richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014 te beschikken. Een dubbele vergunningsplicht voor het verlenen van crowdfundingdiensten, met bijbehorend dubbel toezicht is uiteraard niet wenselijk.

Voor beleggingsondernemingen die bevoegd zijn om voornoemde beleggingsdiensten te verlenen, geldt dat zij een separate vergunning onder de verordening aan moeten vragen indien zij crowdfundingdiensten willen aanbieden. Voor partijen die thans crowdfundingdiensten aanbieden onder een vergunning uit hoofde van de richtlijn markten voor financiële instrumenten en daarmee door willen blijven gaan, geldt dat zij bij de aanvraag voor een vergunning uit hoofde van de verordening informatie die reeds bij de toezichthouder aanwezig en nog steeds relevant is niet opnieuw hoeven in te dienen.

De richtlijn dient uiterlijk 10 mei 2021 geïmplementeerd te zijn, waarna de bepalingen ter implementatie van de richtlijn per 10 november 2021 van toepassing moeten zijn. De verordening is eveneens per laatstgenoemde datum van toepassing. De verordening voorziet in een overgangstermijn van één jaar met de mogelijkheid voor de Europese Commissie om na raadpleging van de Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA) middels een gedelegeerde handeling de overgangstermijn met één jaar te verlengen indien dat op basis van de gevolgen van de verordening voor de ontwikkeling van nationale crowdfundingmarkten gepast wordt geacht. Gedurende de overgangstermijn kunnen partijen die naar huidig (nationaal) recht crowdfundingdiensten verlenen hun activiteiten continueren zonder over een vergunning uit hoofde van de verordening te beschikken.

§3. Inhoud en achtergrond van de regeling

Crowdfundingdiensten zijn in de verordening gedefinieerd als enerzijds het faciliteren van het verstrekken van leningen en anderzijds als de combinatie van de beleggingsdiensten ontvangen en doorgeven van orders met betrekking tot een of meer financiële instrumenten en het plaatsen van financiële instrumenten zonder plaatsingsgarantie. Dit zijn de activiteiten die thans ook in Nederland worden geassocieerd met de typen crowdfunding waar de AFM toezicht op houdt. Wanneer een crowdfundingplatform het verstrekken van leningen tussen een bedrijf en geldgevers faciliteert dan verricht het crowdfundingplatform in de uitoefening van beroep of bedrijf als tussenpersoon werkzaamheden ten behoeve van het van het publiek aantrekken of ter beschikking verkrijgen van opvorderbare gelden als bedoeld in artikel 4:3, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht (Wft). Het platform dient daartoe te beschikken over een ontheffing als bedoeld in artikel 4:3, vierde lid, Wft. In het geval een crowdfundingplatform de genoemde combinatie van beleggingsdiensten verleent, dient het platform naar huidig recht te beschikken over een vergunning als bedoeld in artikel 2:96, eerste lid, Wft voor het verlenen van beleggingsdiensten. Zoals hierboven beschreven, introduceert de verordening voor beide vormen van crowdfunding – voor zowel leningen als effecten – één vergunning voor het verlenen van crowdfundingdiensten. Daar de verordening een geharmoniseerd kader voor het verlenen van crowdfundingdiensten biedt, zal het huidige nationale kader, naast de aanpassingen die voortvloeien uit de richtlijn, daarop aangepast moeten worden.

Zo noopt het regelgevend kader omtrent het aantrekken van opvorderbare gelden tot de nodige wijzigingen. Ongeacht de precieze wijze waarop de financiering wordt vormgegeven, begint een crowdfundingtraject met een onderneming (geldvrager) die financiering zoekt. Wanneer via een crowdfundingplatform financiering wordt gezocht dan wordt de geldvrager geacht beroepsmatig opvorderbaar geld van het publiek aan te (willen) trekken. Dit is op grond van artikel 3:5, eerste lid, Wft in principe verboden, maar artikel 3:5 voorziet eveneens in uitzonderingen op voornoemd verbod. Zo voorziet het tweede lid, onderdeel d, van voornoemd artikel in een uitzondering op het verbod voor gelden die verkregen worden als gevolg van een aanbod van effecten. Een geldvrager mag derhalve opvorderbare gelden van het publiek aantrekken middels crowdfunding indien de financiering is vormgegeven als effect. Indien de financiering is vormgegeven als onderhandse lening geldt geen algemene uitzondering op het verbod. Naar huidig recht voorziet artikel 24b van de Vrijstellingsregeling Wft in deze vrijstelling. Om een goede werking van de verordening te garanderen, wordt de huidige vrijstelling daarom aangepast aan de terminologie van de verordening. Projecteigenaren (geldvragers) die financiering zoeken middels een door een crowdfundingdienstverlener geëxploiteerd of beheerd platform worden vrijgesteld van het in artikel 3:5, eerste lid, Wft opgenomen verbod om opvorderbare gelden aan te trekken of te verkrijgen van het publiek. Met de vrijstelling wordt voldaan aan artikel 1, derde lid, van de verordening dat bepaalt dat het nationaal recht geen vergunning, vrijstelling of ontheffing in samenhang met de verlening van crowdfundingdiensten vereist voor onder andere projecteigenaren.

De verordening voorziet in een overgangstermijn van één jaar die middels gedelegeerde handelingen door de Commissie met één jaar kan worden verlengd. Binnen de overgangstermijn kunnen partijen die onder huidig recht gerechtigd zijn crowdfundingdiensten te verlenen hun activiteiten voortzetten zonder over een vergunning als bedoeld in de verordening te beschikken. Om dit overgangsrecht te faciliteren zal de huidige vrijstelling voor geldvragers worden gecontinueerd in de vorm van overgangsrecht bij deze regeling (zie artikel III).

Het kader rond het aantrekken van opvorderbare gelden van het publiek speelt eveneens een rol bij crowdfundingdienstverleners zelf. Hierboven is beschreven dat in de huidige situatie crowdfundingplatformen die faciliterende werkzaamheden verrichten bij het verstrekken van leningen een ontheffing nodig hebben van het verbod, bedoeld in artikel 4:3, eerste lid, Wft om in de uitoefening van beroep of bedrijf als tussenpersoon werkzaamheden te verrichten ten behoeve van het van het publiek aantrekken of ter beschikking verkrijgen van opvorderbare gelden van het publiek. In de nieuwe situatie zullen crowdfundingdienstverleners niet langer een dergelijke ontheffing nodig hebben, maar dienen zij over een vergunning te beschikken als bedoeld in artikel 12 van de verordening. Dat neemt echter niet weg dat het verbod, bedoeld in artikel 4:3, eerste lid, Wft van kracht blijft. Dat zou betekenen dat nationale regels de uitoefening van de activiteiten van crowdfundingdienstverleners in de weg staat; crowdfundingdienstverleners verrichten immers als tussenpersoon werkzaamheden bij het aantrekken van opvorderbare gelden van het publiek. Om een goede werking van de verordening te borgen, worden crowdfundingdienstverleners die faciliteren bij het verstrekken van leningen daarom op grond van artikel 4:3, derde lid, Wft vrijgesteld van het verbod, bedoeld in artikel 4:3, eerste lid.

Uiteraard worden ook opvorderbare gelden van het publiek aangetrokken indien de lening is vormgegeven als effect (obligatielening). In de huidige situatie is een crowdfundingplatform dat beschikt over een vergunning als bedoeld in artikel 2:96, eerste lid, Wft om beleggingsdiensten te verlenen op grond van artikel 4:3, tweede lid, onderdeel d, Wft uitgezonderd van het verbod om als tussenpersoon werkzaamheden te verrichten ten behoeve van het aantrekken van opvorderbare gelden van het publiek. In de nieuwe situatie dienen crowdfundingdienstverleners over een vergunning als bedoeld in de verordening te beschikken. Bovendien wijzigt de richtlijn de richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014, zodat crowdfundingdienstverleners uitgezonderd worden van die richtlijn. Crowdfundingdienstverleners zullen in de nieuwe situatie derhalve niet

langer beschikken over een uit de richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014 voortvloeiende vergunning als bedoeld in artikel 2:96 Wft. Als gevolg hiervan is de bestaande uitzondering voor beleggingsondernemingen op het verbod, bedoeld in artikel 4:3, eerste lid, Wft niet langer van toepassing op crowdfundingdienstverleners die de combinatie van de in artikel 2, eerste lid, onderdeel a, onder ii, van de verordening bedoelde beleggingsdiensten verlenen. Dat zou inhouden dat nationale regels de uitoefening van de activiteiten van crowdfundingdienstverleners belemmeren en daarmee een goede werking van de verordening hinderen. Om dit te voorkomen dienen daarom ook crowdfundingdienstverleners die de combinatie van de twee beleggingsdiensten verlenen van het verbod, bedoeld in artikel 4:3, eerste lid, Wft te worden vrijgesteld. Om deze vrijstelling te realiseren, wordt echter geen gerichte vrijstelling opgesteld. Zoals eerder naar voren kwam, worden crowdfundingdienstverleners door artikel 1 van de richtlijn uitgezonderd van de reikwijdte van de richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014. Ter implementatie van deze bepaling worden crowdfundingdienstverleners die de beleggingsdiensten verlenen die horen bij crowdfunding – ontvangen en doorgeven van orders met betrekking tot een of meer financiële instrumenten in combinatie met het plaatsen van financiële instrumenten zonder plaatsingsgarantie – daarom vrijgesteld van artikel 2:96 en deel 4 van de Wft. Daartoe voegt deze regeling twee nieuwe bepalingen aan de Vrijstellingsregeling Wft toe, namelijk de artikelen 12 en 51a. Artikel 12 stelt crowdfundingdienstverleners vrij van de uit de richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014 voortvloeiende vergunningsplicht voor het verlenen van beleggingsdiensten die is opgenomen in artikel 2:96 Wft. Artikel 51a trekt die lijn vervolgens door naar het doorlopend toezicht en stelt crowdfundingdienstverleners ook vrij van deel 4 van de Wft, waarin de bepalingen omtrent het doorlopend toezicht voor het verlenen van beleggingsdiensten zijn opgenomen. Daarmee zijn crowdfundingdienstverleners eveneens vrijgesteld van het verbod, bedoeld in artikel 4:3, eerste lid, Wft om als tussenpersoon werkzaamheden te verrichten ten behoeve van het aantrekken van opvorderbare gelden van publiek.

Tot slot voorziet deze regeling in aanpassing van de Regeling bekostiging financieel toezicht eenmalige handelingen. Hierdoor kan de AFM een vergoeding in rekening brengen voor de aanvraag van (wijziging) van een vergunning om crowdfundingdiensten te verlenen en voor het toetsen op betrouwbaarheid en geschiktheid van beleidsbepalers van crowdfundingdienstverleners.

§4. Gevolgen van de regeling

De regeling leidt niet tot regeldrukeffecten voor partijen die crowdfundingdiensten verlenen, daar zij in hoofdzaak voorziet in enkele vrijstellingen om een goede werking van de verordening te borgen. De vergoedingen die de AFM op grond van deze regeling voor een aanvraag voor (wijziging van) een vergunning of toetsing van een beleidsbepaler in rekening kan brengen zijn in lijn met de bedragen die thans in rekening kunnen worden gebracht. De regeldrukeffecten van de verordening worden niet meegenomen, omdat de verordening rechtstreeks werkt en dus niet in Nederlandse wetgeving hoeft te worden geïmplementeerd.¹⁰

§5. Consultatie

[PM]

Zie het Handboek meting regeldrukkosten, p. 18.

Artikelsgewijs

ARTIKEL I

A

Dit onderdeel voegt een definitie van de verordening toe aan artikel 1 van de Vrijstellingsregeling Wft met het oog op de formulering van enkele vrijstellingen voor crowdfundingdienstverleners en projecteigenaren.

B

Samen met onderdeel E wordt met dit onderdeel artikel 1 van de richtlijn geïmplementeerd. Op grond van voornoemd artikel worden crowdfundingdienstverleners uitgezonderd van de reikwijdte van de richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014. Dit onderdeel voegt daarom een nieuw artikel 12 aan de Vrijstellingsregeling Wft toe waarmee crowdfundingdienstverleners als bedoeld in de verordening worden vrijgesteld van artikel 2:96, eerste lid, Wft; de uit de richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014 voortvloeiende vergunningplicht voor het verlenen van beleggingsdiensten of het verrichten van beleggingsactiviteiten. De vrijstelling betreft de beleggingsdiensten die verband houden met crowdfunding, namelijk het ontvangen en doorgeven van orders met betrekking tot een of meer financiële instrumenten en het plaatsen van financiële instrumenten zonder plaatsingsgarantie. Een crowdfundingdienstverlener is derhalve niet vrijgesteld van de vergunningplicht van artikel 2:96, eerste lid, Wft voor andere beleggingsdiensten en -activiteiten. Met andere woorden, een crowdfundingdienstverlener kan bijvoorbeeld niet zonder over een vergunning als bedoeld in artikel 2:96, eerste lid, Wft te beschikken orders uitvoeren of handelen voor eigen rekening.

Aan de vrijstelling is verder de voorwaarde verbonden dat de tegenwaarde van een crowdfundingaanbod ten behoeve waarvan crowdfundingdiensten worden verleend de in artikel 1, tweede lid, onderdeel c, van de verordening gestelde grenswaarde van €5 miljoen niet overschrijdt. Deze voorwaarde voorkomt dat de crowdfundingdienstverlener buiten de reikwijdte van de crowdfundingverordening is vrijgesteld van de vergunningplicht voor het verlenen van beleggingsdiensten en zodoende niet buiten toezicht beleggingsdiensten kan verlenen ten aanzien van een aanbod van effecten met een tegenwaarde van meer dan €5 miljoen.

C

Dit onderdeel stelt ter uitvoering van artikel 1, derde lid, van de verordening artikel 24b opnieuw vast. Het nieuwe artikel 24b van de Vrijstellingsregeling Wft is in essentie een voortzetting van de huidige vrijstelling van artikel 3:5, eerste lid, Wft, voor geldvragers, waarbij de bepaling wordt geactualiseerd aan de terminologie van de verordening.

Zo is de vrijstelling van toepassing op projecteigenaren als bedoeld in de verordening. Een projecteigenaar is de partij die financiering zoekt via een crowdfundingplatform, oftewel de geldvrager. Hiermee wordt bewerkstelligd dat de vrijstelling alleen geldt indien gelden worden aangetrokken via een crowdfundingplatform. Ook moet de financiering zijn vormgegeven als een lening, daar het aantrekken of ter beschikking krijgen van opvorderbare gelden middels het aanbieden van effecten reeds is vrijgesteld op grond van artikel 3:5, tweede lid, onderdeel d, Wft. Verder dienen de opvorderbare gelden door tussenkomst van een crowdfundingdienstverlener als bedoeld in de verordening te worden aangetrokken. Deze voorwaarde voorkomt dat de geldvrager buiten een crowdfundingplatform om en daarmee zonder de bijbehorende informatievereisten gelden kan aantrekken. Een andere voorwaarde is dat de gelden worden aangetrokken of ter beschikking worden gekregen ten behoeve van een crowdfundingproject als bedoeld in de verordening. Een crowdfundingproject is de bedrijfsactiviteit waarvoor een

projecteigenaar beoogt financiering te krijgen. Deze voorwaarde zorgt ervoor dat de vrijstelling is beperkt tot bedrijfsfinanciering; crowdfunding waarbij een consument als geldvrager optreedt, ook wel bekend als *peer-to-peer lending*, valt derhalve niet onder de vrijstelling. Tot slot is als voorwaarde opgenomen dat de tegenwaarde van het crowdfundingaanbod de in artikel 1, tweede lid, onderdeel c, van de verordening bedoelde grenswaarde van €5 miljoen niet te boven mag gaan. Hiermee wordt voorkomen crowdfunding boven de grens van €5 miljoen mogelijk is. Crowdfunding waarbij de financiering is vormgegeven als lening en de €5 miljoen te boven gaat valt namelijk buiten de reikwijdte van de verordening.

D

Met dit onderdeel worden crowdfundingdienstverleners vrijgesteld van artikel 4:3, eerste lid, Wft. Artikel 4:3, eerste lid, Wft bepaalt, kort gezegd, dat het verboden is om in de uitoefening van een beroep of bedrijf bemiddelende werkzaamheden te verrichten ten behoeve van het van het publiek aantrekken of ter beschikking verkrijgen van opvorderbare gelden.

Een geldvrager die via een crowdfundingplatform financiering zoekt, trekt bedrijfsmatig opvorderbare gelden aan van het publiek. Het platform dat daarbij bemiddelende werkzaamheden verricht valt, derhalve onder de reikwijdte van artikel 4:3 Wft. Om te voorkomen dat de Wft een goede werking van de verordening verstoort, worden crowdfundingdienstverleners daarom vrijgesteld van artikel 4:3, eerste lid. De vrijstelling is gelimiteerd tot crowdfundingdienstverleners die de crowdfundingdienst faciliteren bij het verstrekken van leningen verlenen. De overige crowdfundingdiensten zijn namelijk beleggingsdiensten en crowdfundingdienstverleners die deze diensten verlenen zijn reeds op grond van het nieuwe artikel 51 Vrijstellingsregeling Wft vrijgesteld van artikel 4:3, eerste lid, Wft; zie ook de toelichting op onderdeel E.

E

Samen met onderdeel B implementeert dit onderdeel artikel 1 van de richtlijn. Op grond van voornoemd artikel worden crowdfundingdienstverleners uitgezonderd van de reikwijdte van de richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014. Waar onderdeel B voorziet in een vrijstelling van de vergunningsplicht die uit voornoemde richtlijn voortkomt, ziet dit onderdeel op een vrijstelling van het doorlopend toezicht dat uit de richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014 voortvloeit. Dit onderdeel voegt daartoe een nieuw artikel 51a aan de Vrijstellingsregeling Wft toe. De vrijstelling betreft het Deel Gedragstoezicht financiële ondernemingen van de wet en kent dezelfde voorwaarden als de in onderdeel B opgenomen vrijstelling van de vergunningsplicht: de vrijstelling geldt voor de beleggingsdiensten die verband houden met crowdfunding en geldt voor zover de tegenwaarde van het crowdfundingaanbod ten aanzien waarvan de crowdfundingdienstverlener de in artikel 1, tweede lid, onderdeel c, van de verordening gestelde grenswaarde van €5 miljoen niet overschrijdt. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting op onderdeel B.

ARTIKEL II

Dit artikel wijzigt de Regeling bekostiging financieel toezicht eenmalige handelingen in verband met de werkzaamheden die de AFM op grond van de verordening zal uitvoeren. De wijziging maakt het mogelijk dat de AFM een vergoeding in rekening kan brengen voor de werkzaamheden die uitgevoerd moeten worden op grond van artikel 12, eerste lid, van de verordening, namelijk de aanvraag van een vergunning om crowdfundingdiensten te verlenen of een aanvraag tot wijziging van die vergunning. De AFM zal eveneens een vergoeding in rekening kunnen brengen voor het toetsen van de betrouwbaarheid en geschiktheid (kennis, vaardigheden en ervaring, zoals de verordening het omschrijft) van beleidsbepalers van een crowdfundingdienstverlener op grond van artikel 12, tweede lid,

onderdeel I, van de verordening. Wat de hoogte van de tarieven betreft is aangesloten bij hetgeen gebruikelijk is voor de genoemde werkzaamheden.

ARTIKEL III

De verordening voorziet in artikel 48 in overgangsrecht. Crowdfundingdienstverleners mogen, indien zij daartoe volgens nationaal recht toe gerechtigd zijn, gedurende één jaar nadat de verordening van toepassing is crowdfundingdiensten verlenen zonder dat zij over een vergunning als bedoeld in de verordening hoeven te beschikken. De Commissie heeft de mogelijkheid om middels gedelegeerde handelingen de overgangstermijn met één jaar te verlengen. Daar voor het functioneren van het huidige nationale regime de vrijstelling opgenomen in artikel 24b (oud) Vrijstellingsregeling Wft van belang is, regelt dit artikel dat die vrijstelling geldt, zolang het overgangsregime onder de verordening loopt.

Het huidige artikel 24b Vrijstellingsregeling Wft voorziet in een vrijstelling op het verbod van artikel 3:5 Wft om opvorderbare gelden aan te trekken van het publiek voor geldvragers die dat door tussenkomst van een crowdfundingplatform doen. De huidige tekst is opgenomen in de eerste onderdelen van dit artikel. Het derde onderdeel bepaalt dat de vrijstelling geldt gedurende de periode tussen inwerkingtreding van deze regeling en het einde van de overgangstermijn, zijnde ofwel 10 november 2022, ofwel 10 november 2023 indien de Commissie op grond van artikel 48, derde lid, van de verordening is overgegaan tot verlenging van de overgangstermijn.

ARTIKEL IV

Dit artikel regelt de inwerkingtreding. De regeling treedt in werking op de dag dat de verordening van toepassing wordt, te weten 10 november 2021.

DE MINISTER VAN FINANCIËN,